

Josep Pla

i jo

Xavier Coromina

Admirable Pla,

SI EN TINGUÉSSIU LA GRÀCIA, m'hauríeu de permetre la fal·làcia de fer servir el vostre cognom com si encara us pertanyés.

Tractant-se com es tracta d'una paraula polisèmica, m'ha semblat adient, amb motiu del centenari del vostre naixement, d'usar-la amb l'accepció de què sou responsable. I és que «Josep Pla» ha passat a designar l'home que fóreu, el personatge que vau crear i l'escriptor en què us heu convertit.

Per una senzilla qüestió de lògica, atès que el verb és l'única força que em permet d'usar el present amb vós, és de la qualitat d'aquest darrer de qui prenc la llicència d'adreçar-me a la vostra memòria i, seguint la primera norma de bona educació a què m'obliguen les regles d'aquest joc maliciós, per tornar-vos el préstec del vostre poder de convocatòria, no puc sinó saludar respectuosament els espectadors que, com a presentació, em plau d'anomenar lectors arribats en aquest punt de la retòrica.

És precisament en aquest punt on pot trobar-se el sentit d'aquestes paraules. Pot semblar no gens original una proposta de lectura com aquesta. Deu fer deu anys que ja hi va haver qui va contestar, amb una missiva dirigida al senyor Josep Pla, la carta que el personatge Josep Pla li havia fet arribar a través de les pàgines 464-469 del volum 35, *Notes del capvesprol*, de l'*Obra completa* de Josep Pla, amb la il·lusió que el receptor hi passaria «els ulls en un moment o altre de la seva activitat tan visible». Doncs bé, si bé és cert i obvi que el mestre va aconseguir el seu efecte òptic –i la prova es troba al llibre de memòries del distingit crític i editor–, també n'és que la naturalesa no ha tingut a bé de concedir a l'activitat tan visible de l'honorat llegidor la facultat de llegir el que és invisible. És per la desorbitada penyora pagada pel precedent que aquest text pot menystenir l'intent de fer-se present a les òrbites polsoses del senyor Josep Pla Casadevall; entre altres coses perquè ja no escriu atès que reposa al cementiri de Llofriu des de Sant Jordi de 1981.

El relat cru de l'apropament a l'escriptor Josep Pla,

ocultada qualsevol pretensió de prestidigitació literària, s'inicia al pòsit desconegut de la memòria.

Correspondria al temps ignorat del futur de l'aleshores la possibilitat de transmetre amb un aspecte perfecte el paper del Josep Pla de *Destino*. Em pertanyen a l'ús imperfecte del passat les imatges de quan era petit i m'estava assegut al banc d'espera de la barberia del carrer. Devia ser a l'inici dels anys seixanta. Hi solia anar amb el pare, molt de tant en tant, i quan tocava. I solia tocar pels volts de festa grossa. En aquest país, les grans festes sempre han tingut la precaució de col·locar-se pròximes a les vacances, i les vacances, la delicadesa de situar-se entre els solsticis. L'única concessió de la tradició ha consistit a consentir alguns canvis, això sí, solemnes, en la nomenclatura dels períodes prims de festa dels equinoccis.

En apropar-se algun període de vacances, la senyoreta Encarna sofria una mutació. Era la senyoreta de pàrvuls, una mestra de les escoles Nacionals, desplaçada de la confusa regió llewantina de l'època, que sempre anava amb bata blanca, com els metges del dispensari de la plaça Nova (que n'havíem de dir, si ens havien de sentir, del Caudillo). Quan es palplantava al damunt de la tarima, al mig de la negror de la pissarra, semblava la marededéu d'una estampa de Murillo. Pel maig, ens posaven a la taula de la senyoreta una estampeta d'un quadre de Murillo, que envoltàvem fins a gairebé cobrir-la de flors de lilàs, perquè era el mes de Maria i a la Verge, els lilàs li devien agradar, perquè tenien el mateix color de la capa amb què s'enlairava des de les puntetes del Pol Nord de la bola del món de l'altar col·lateral de l'església arxiprestal de Sant Feliu de Torelló. Si la melodiosa veu de la senyoreta Encarna se'ns esllanguia a les orelles monòtonament i llarga, s'aproximaven, indefectiblement, les vacances. La mutació es completava amb el significat absolutament desconegut de les paraules que feia servir. Eren paraules tan gruixudes i pastoses que semblava que sentíem el «Boletín de Noticias» de Radio Nacional de España sense els clarins ni el neguitós soroll de paper de cel·lofana que sortia de l'altaveu de l'Óptimus de casa. Per

Josep Pla amb
la reina Sofia

boca seva, la veu de l'autoritat educativa ens arengava amb els ets i uts del que la catòlica pàtria celebrava. I les paraules de l'autoritat educativa suposàvem que devien ser les de l'alcalde, el senyor dels bans i, sobretot, el senyor de la fotografia estampada a l'aparador del Banco Popular Español del carrer de Sant Miquel, l'artèria comercial del poble. La hi devia dur el burot de la Sanglas —un llamp de moto com les del dipòsit radiant de la guàrdia civil que veiem passar, molt de tant en tant, al capdavant de les carreres de bicicletes. A la fotografia, invariablement uniformat, o bé amb els pantalons negres i la guerrera blanca creuada per una banda de tela fosca i tires clares o bé amb els pantalons de ratlles i americana de pingüí, ben igual que els senyors del No-Do, el *jefe local del Movimiento* rebia... lliurava... intercanviava la vara d'alcalde ni més ni menys que amb el mateix *generálísimo* dels pantans que teníem emmarcat a la dreta del Sant Crist de bronze crucificat a la creu, que mal penjava just damunt de la pobre senyoreta Encarna. Sota el pes amenaçador de tanta autoritat, li tremolava la veu quan apuntava la tardor al Pilar de Saragossa, patrona de la tropa del quarter, i del porter, del davant del col·legi i, potser, dels excombatents, i dels de la guàrdia de Franco, a qui havies de parlar en cristià perquè no podies saber mai *con quién coño estás hablando*. Si el maig era el mes de Maria, el desembre era el de la senyoreta Encarna. Durant el mes, la taula se li omplia amb els presents que li dúiem els nens. Com que quedava literalment coberta d'aliments, a l'hivern no hi havia aparició. El Tió no deixava que el Papà Noel, si arribava a passar per la clau de pas del fum dels tubs de la

xemeneia, ens refredés l'àpat del dia de Nadal; per Cap d'Any l'home dels nassos arrencava a la plaça Nova l'última fulla del calendari abans que el rellotge de la Plaza del Sol pogués anunciar l'Any Nou. Fins i tot els Tres Reis de l'Orient es rendien al solstici i arribaven la nit de Reis i no per l'Epifania, que, encara que fos el mateix dia, era el dia de *los Reyes Magos*. La veu rogallosa de l'entranyable senyoreta Encarna ens feia tocar de peus a terra quan ens anunciava que la primavera la duien els sagrats passos de les confraries de la Setmana Santa sevillana —la nostra processó d'armats i papus però a l'engròs. L'estiu era tota una altra cosa. Malgrat que l'aigua baptismal de *San Juan Bautista*, amb la intercessió de *Santisidru*, ofegués les fogueres populars i tota la parafernàlia de la Comisión de Fiestas y festejos imposés *las Fiestas Patronales*, com que en aquest país amb el ventre ple les coses ens fan més bona cara, ens menjàvem la coca de pinyons per Sant Joan i fèiem per la Festa Major el dinar més gran.

Quan arribava, doncs, la festa grossa, fèiem, amb el pare, cap a la barberia.

Segurament perquè s'esqueia que Nadal era prop de la meva onomàstica, l'anada a cal barber de l'hivern la recordo especialment i segurament per això us presento, Pla, des d'aleshores. Vós, ho he sabut després, enllestíeu el vuitè i novè volum dels *Homenots* mentre la mare em gestava. Així que vàreu fer l'honor a la meva petitíssima persona de deixar-la néixer entre els il·lustres lletrats Francesc de Borja Moll, el del diccionari; Joan Salvat Papasseit, poeta; el senyor Joan Miquel, el mecenes dels vostres primers llibres; Joan Corominas, el filòleg; Jaume Vicens Vives i Ramon d'Abadal, historiadors; Joan Fuster, l'escriptor assagista; Josep Ma. Cruzet, l'editor; Francesc Duran Reynals, el metge investigador i Ramon Ma. Roca i Sastre, el compilador del Dret civil català. Després, mentre un servidor s'acostava de quatre grapes fins a la prestatgeria on hi havia la modesta biblioteca de casa (en un moble fantàstic amb bar i aparell de ràdio) i allargava la punta dels dits al capdamunt del lloc daurat dels llibres i, com que les cames no li aguantaven el pes del cos (per això diuen que les tinc tortes), queia irremeiablement de gases a terra amb algun volumot voleiant-me pel cap, i poc més endavant, quan tot fent tentines anava a topar amb la paret de llibres que sorprenentment s'endinsaven i els estirava i obria i m'asseia i guixava i estripava...; mentre, per tant, d'aquesta manera tan poc ortodoxa m'iniciava al món de la lletra impresa, vós anàveu de la «Biblioteca Selecta» a l'editorial A.C. (la del consorci dels cotoners) buscant l'editor de la vostra *Obra completa*. Mentre la tia de la dona de l'editor amb possibilitats us passava a màquina el manuscrit d'*El quadern gris*, el vostre relat de la formació del vostre escriptor, a mi, al costat del moble de la ràdio Óptimus des d'on una actriu i locutora cada dia a les vuit reclamava els emigrants amb *Espanya para los españoles*, a partir de *Cuc-ut*, *Cu-cut* o *Cucut*, entre planxada i

planxada la mare m'ensenyava de lletra. Es deu situar entre aquestes primeres lliçons i la publicació d'*El quadern gris* l'anada de totes les anades hivernals a la barberia. Devia ser un dissabte al vespre. Al migdia, el pare havia d'haver arribat amb la setmanada. Era un sobre una mica més fosc que el paper de vàter Elefante on els diners sempre hi anaven balders. Havent dinat, la sobretaula prenia un sentit absolutament literal. La mare obria el sobre i comptava els diners. Alguns papers i unes quantes monedes. Agafava el moneder, on hi havia els cèntims per passar la setmana, i anava canviant papers i monedes fins que feia la quantitat justa per a cada cosa. Un tant per al lloguer, l'aigua i la força; unes pessetes per al pa, el preu de la llet, tants ous i farina, una pastilla de sabó El Lagarto per rentar la roba al safareig del cobert del pati, uns mitjons per al nen i li fan falta sabates (ens agradaven les gorilas; a ells perquè duraven i a mi perquè per cada parell et regalaven una pilota de goma verda ideal per jugar a puny –el nostre beisbol, sense gorres ni pals, però–)... A la fi del recompte, a la taula hi havia tants grups migrats de cèntims que a mi sempre em semblava que hi faltava la iaia, perquè quan venia jugàvem jo i ella a parxís i a dòmino amb pilotets d'escuradents i algun gra de blat de moro. Comptat i debatut, sempre faltava una cosa, o dues...; generalment més de tres. Sempre convenia alguna peça de roba, perquè la de l'any passat em venia petita, i a tu et convé com el pa que et menges un abric, i a tu unes sabates, que encara vas a treballar amb les espartenyas de l'estiu... I començava la lletania: que si s'acosta el Sant del nen, que si Nadal, que si el regal de la senyoreta, que si Reis, que si al canó de l'estufa li cal una mà de pintura... i a tu que et convé anar a la perruqueria i a tu a la barberia i, al final, a força de repartir-los, els diners ja no eren tan justos i s'havien escampat en més pilotets, que s'agrupaven de nou fins que el jersei podia aguantar un any més, i les espartenyas aguantarien fins a la primavera, i les sabates serien Sagarra, amb la sola de goma, que també eren bones. Al final de tota aquella partida, em solia quedar sense pilota Gorila.

Al cap dels anys, comprendreu que no entengués el significat d'«estirar els diners com una goma» fins que al meu imaginari no li va plaure de partir-la a trossets.

A mi em feien aixecar abans que ells per desaparar taula; es pensaven que no, però jo els sentia. Procurava que, en posar-los a l'aigüera, els coberts no dringuessin i, entre més sorollet de monedes i els xiuxiueigs de «qui pot esperar més d'anar a la perruqueria», pressentia que, encara que em diguessin que no, pel meu sant i per Reis jo tindria el regal aleshores més gran –i ara més meravellós, més tendríssim i més amorós– del món.

Quan al pare li tocava passar per la barberia, hi anàvem plegats. Abans de sopar sortíem de casa i anàvem a cal barber de mig carrer. El carrer, un cul de carrer sense sortida –moria al riu–, era ben fosc. No hi passava ni una ànima.

Josep Pla amb el president Tarradellas.

Quatre fanals mal posats, recargolats, amb els plats abonyegats i alguna bombeta de vint-i-cinc watts fosa, el feien més negre i, potser per això, la llum que traspassava el reixat mal tancat de la persiana de la finestra de l'establiment, en mesclar-se tènueament i translúcida amb la boira, em semblava una glopada de la llet calenta de cada matí.

El cas és que, mentre el barber jove acabava de fer al pare, m'havia d'estar assegut al banc d'espera i no podia estar-me quiet. L'espurna que relliscava pel filet de la navalla que li repassava el clatell m'anguniejava, i com que en un racó, entre la finestra i el silló de barber –sempre el primer– on l'esquilaven, hi havia el pilot de les revistes, em deixava lliscar pel banc i hi anava. Amb la mà plana passava les pàgines mig rebregades dels diaris d'esports. N'hi havia un de marró, –el *Dicen*, potser– ple de porters de futbol amb gorra de visera allargada que estiraven la mà entre el fotògraf i la pilota just al moment del gol. També hi havia boxadors amb el dit gros de la mà a la punta del nas i ciclistes de visera aixecada que alçaven els braços amb un gran ram de flors a les mans. A pàgines passades, apareixien revistes de fotografies i lletres verdes. Hi havia noies amb diademes al cap i bandes de roba que els travessaven el pit i s'enllaçaven a la cintura, just a sobre d'on s'acabava el vestit de bany de color blanc i començaven les cames regularment posades l'una al davant de l'altra. També hi sortien gossos que anaven en Vespa i senyors molt grassos i senyorettes molt velles i banquetes i festes i gent molt fina asseguda sempre en algun silló davant d'una cortina. Després venien els tebeos, amb un paper com d'estrassa que amb saliva feia

unes boles perfectes que tenien un gust com de regalèssia eixuta i que si no se't veia semblava ben bé que masteguessis un *Bazooka*, un xiclet rodó de tres pisos circulars que va sucumbir quan va aparèixer el *Double-Bubble*, el plan Marshal dels xiclets. Els tebeos eren de colors, pocs i pàl·lids, però colors. La portada i la contraportada les recordo sempre acolorides. La tripa, ja no. Hi havia cotxes arrodonits, senyors panxuts amb botons gruixuts i pocs cabells a la clepsa. I hi havia, sobretot, els invents del professor Franz, que era de Copenhaguen i devia ser molt savi, perquè vivia a la vora d'on donaven els premis Nobel i tenia solucions per a tot. També hi havia la família Ulisses, que tenia un cotxe com el taxista de Torelló, però de color. A vegades hi havia *El Pulgarcito* i alguna cosa més, com la «Rue del Percebe», que s'assemblava al nostre carrer però sense pensió ni botiga. Més endavant, com que vaig ser més gran, m'entretenia en els nuvolets plens de lletres per on parlaven els dibuixos i en els requadres on el dibuixant t'explicava que allò que es veia en el dibuix de sota havia passat el dia abans, o tres anys després, o mentrestant. Quan era petit, però, només palpava amb les mans, encara no llegia, les pàgines de les revistes de cal barber. Al cap d'una estona de girar i de regirar, i de fer alguna rebregada, a sota de tot apareixia, amb una gran fotografia en blanc i negre, una portada neta i llisa amb una capçalera de lletres blanques i vermelles. Va ser tard, molt més tard, que vaig saber que es tractava del vostre *Destino*.

Quan la descobria així, tan dissimuladament planxada, el barber vell, un avi coix, com els coixos de ferida de guerra, que, tal i com solia, després d'enllestir-me s'havia assegut a la vora de les revistes, amb la cama ranca al costat de la catalítica Superser –l'estufa de butà que entelava els vidres i el gran mirall–, per fer-la petar mentre esperava atent l'entrada d'algun client endarrerit o l'hora d'anar-se'n a resar el rosari, el barber vell, doncs, en adonar-se de l'aparició de la revista, delicadament però decidida me la prenia dels dits i l'entaforava entre els fulls que les meves manetes havien escampat per sobre de la tauleta. Ja se sap, els nens tot el que pels ulls els entra al cap ho treuen per la boca. Llavors, mentre el barber jove es mirava el vell –que era el seu sogre– i mig somrient s'arronsava d'espatlles, com si li volgués dir però no s'atrevisís que no n'hi havia per tant, el meu pare estirava la mà per sota la bata blanca que duia collada al coll i m'apartava de les revistes. Com que era agafat de sorpresa, moltes vegades picava contra el braç del silló i algunes vegades, fins i tot, arribava a casa amb el cap esquilat i l'afegit d'una banya. Aquelles meves primeres trifulgues tan innocents amb l'estat d'opinió que creàveu al país solien acabar generalment amb una parella de boles blanques d'anís. Després de donar-me els dolços, el bon avi se n'anava a resar el rosari, jo m'encantava passant-me les boles per sobre les dents d'una galta a l'altra amb la boca tancada i el pare i el barber enraonaven sobre l'article de Josep Pla d'aquella setmana.

És així com ens presentim, Josep Pla, jo i la memòria.

Passada l'època en què la tinta em quedava impresa al palmell de les mans –i em tacava les parpelles si em venia la son i els ulls se'm tancaven– vaig aconseguir de dominar, a força de guixar les pàgines dels llibres de la petita biblioteca de casa, el polsim de carbó i els llapissos de color El Abeto, El Pino..., ara no ho recordo prou bé. Sí que recordo, en canvi, que els bolígrafs no que els vaig acabar de dominar. A més que eren cars, una gota de tinta llardosa sempre se'm quedava enganxada a la punta de la boleta i m'empastifava el davant de la bata de ratlles negres i blanques del col·legi. Un cop controlada la direcció de la ratlla, vaig fer força pals, sobretot punts –que era el que més m'agradava– i moltes, moltes rodones i, sense saber ben bé com, un bon dia em varen dir que ja sabia de llegir. Devia ser l'any 1966 –quan es va imprimir *El quadern gris*–, perquè una de les primeres paraules que recordo d'haver vist senceres –la primera, de tota manera, plena de significat– va ser la que vaig veure escrita al capdavant d'una llista del Registre Civil –que en aquell temps estava empresonat en l'edifici llòbrec del jutjat vell–, on havíem anat amb el pare (la mare era al llit) a inscriure el nom de la meva germana.

A partir d'aquí, es va perdent la memòria i va arribant la certesa, perquè de tot el que ve en puc seguir el rastre en la lletra impresa dels meus quaderns escolars, dels llibres que he llegit, de les cartes que he escrit i de tot el que s'ha dit, escrit i repetit sobre Josep Pla.

Pel que sé, deixaré per a més endavant la continuació d'aquestes vastes memòries. Com va ser que us descobrí, és matèria de classe; que us llegís, esperit de rebel·lia; que us estudiés, enveja decidida. Alguns resultats de la meva relació amb vós no tardaran pas gaire a fer-se públics. Potser serà aleshores el moment de continuar aquesta història. Des d'un altre punt de vista, és clar, i amb uns altres interessos. Els d'ara, ho avançava al principi, no han estat altres que constatar que l'home que nasqué aviat farà cent anys ens podria importar ben poca cosa (en aquest cas, adoneu-vos que enguany no hi hauria res a celebrar). El personatge que vau crear, com que té prou interès, podria ben servir per engrandir el llegat legendari amb què la saviesa dels homes –i les dones– ens ensenya de viure (ara fixeu-vos amb les immenses possibilitats turístiques que hi hauria amb l'explotació no ja d'un plagiat «Bloomsday» a la catalana sinó de tota una «Vida planiana»!). Però l'escriptor en què us heu convertit, aquest geni de la llengua, aquesta veu formidable, sensible, amable, irònica, racional, amatent, consellera, plàcida... (quants adjectius, mestre, quantes cigarretes no devíeu haver encès per trobar-los?), aquest escriptor pertany a la meua memòria i a tota memòria que es formi al cervell dels infants que ens precediran pels segles dels segles i mentre la lectura, aquesta finestra oberta al plaer i al saber més sublim, duri.

Molt atentament,

Xavier Coromina

any **Pla** 97

Programa d'activitats

Palafrugell 1997

- 01.01.97 7h. **Far de Sant Sebastià**
Benvinguda al primer sol de l'any. El Centre Fraternal, el Grup Festes de Primavera i el Patronat de Turisme de Palafrugell donen la benvinguda a l'Any Pla amb xocolatada, sardanes i ball.
- 19.01.97 17h. **Can Genís**
4t Aniversari del Racó Poètic en viu. Recull de poemes dedicats a Josep Pla.
- 28.02.92 20 h. **Fundació Josep Pla**
Presentació del núm. 180 de la *Revista de Girona* (Dossier Josep Pla), a càrrec de Narcís -Jordi Aragó, periodista i escriptor.
- 01.03.97 20 h. **Galeria Pièce Unique. Josep Gich.**
Inauguració de l'exposició de fotografia *A l'ombra seductora de Josep Pla*, per Eugeni Forcano.
- 08.03.97 19 h. **Centre Fraternal**
Celebració de l'aniversari del naixement de Josep Pla. Acte institucional i Lectura de textos a càrrec d'Albert Boadella i Lluís Molinas.
- 22.03.97 21.30 h. **Església de Palafrugell**
Concert d'*Homenots i altres retrats*. Organitzat per JJMM de Palafrugell. Intèrprets: Uma Isamat, soprano, Antoni Besses, pianista, i Albert Suñer, veu recitant.
- 05.04.97. 19.30 h **Museu del Suro**
Presentació del volum 5 de Quaderns de Palafrugell, *Els artesans de la imatge* de Dolors Grau. Inauguració de l'exposició del material recopilat per a l'elaboració del llibre.
- 20.04.97. 11.30 h **Llibreria Polèmica**
Inauguració de l'exposició de fotografia *El paisatge de Josep Pla*, amb Aperitiu d'autor.
- 23.04.97. 20 h **Fundació Josep Pla**
Inauguració de l'exposició *Imatges de Josep Pla*. Organitzada per la Fundació Josep Pla, el col·legi de Periodistes de Catalunya i l'Arxiu Municipal.
- 25.04.97. 12 h **IES Frederic Martí Carreras**
Lliurament del Premi Josep Pla, 1997.
- 15.05.97 22 h. **Centre Fraternal**
Concert de Gala (Música Catalana) per La Cobla-Orquestra La Principal de la Bisbal. Organitzat pel Grup Festes de Primavera i patrocinat pel Patronat de Turisme de Palafrugell.
- 07 i 08.06.97 Tot el dia **Plaça Nova**
Fira de llibres, Josep Pla. Organitzada pel Gremi de Llibreters de Palafrugell
- 12.07.97. 20 h **Fundació Josep Pla**
Inauguració de l'exposició *Documents de col·leccionista*. Organitzada per la Fundació Josep Pla.
- 06.08.97 22.30 h. **Església de Calella**
Concert *Al gust de Josep Pla*. Organitzat per JJMM de Palafrugell. Intèrprets: Grup de Cambra *Quartet alla corda*: Adriana Alcaide, violí, Alba Roca, clarinetista, Marta Sanpere, viola, i Aurora Martínez, violoncel.
Músics: Queralt Roca, clarinetista, Albert Gumí, corno di bassetto, i un contrabaix.

- 03.10.97 19 h. **Galeries d'art de Palafrugell**
Inauguració a la Fundació Josep Pla de les exposicions de pintura *Homenatge a Josep Pla*.
- 04.10.97 19.30 h. **Museu del Suro**
Inauguració de l'exposició *Josep Pla en el país dels taps*.
- 09, 10 i 11.10.97. **Fundació Josep Pla**
11.30 h Obertura del Col·loqui Josep Pla. *Memòria i escriptura*. Organitzat per la FJP, UdG, UPF, UB i UAB.

Altres activitats

- **FUNDACIÓ JOSEP PLA.**
Lliurament a les escoles i instituts de Palafrugell de la maleta pedagògica Josep Pla, 1997.
Presentacions d'alguns dels llibres sobre Josep Pla que es publicaran durant l'any 1997.
Cada dissabte, Ruta Josep Pla guiada.
- **IES BAIX EMPORDÀ I IES FREDERIC MARTÍ CARRERAS.**
Crèdit de síntesi de 1r i 3r d'ESO dedicat a Josep Pla.
- **CEIP BARCELÓ I MATAS.**
Jornades Culturals dedicades a Josep Pla.
- **CEIP TORRES JONAMA.**
Divendres, 7 de març. Acte festiu davant del monument. L'Escola Torres Jonama diu: PER MOLTS ANYS!!!
Diada de Sant Jordi. Jornades Literàries Josep Pla.
- **ALARTIS.**
Programació especial dedicada a Josep Pla.
Participació a l'exposició col·lectiva d'homenatge a Josep Pla amb les galeries d'art de Palafrugell.
- **SETMANA JOVE.**
Diverses activitats dedicades a Josep Pla, organitzades per les entitats juvenils del municipi.
- **PATRONAT DE TURISME DE PALAFRUGELL.**
Campanya gastronòmica La Garoinada, del 17 de gener al 16 de març.
- **LA CUINA DE L'EMPORDANET.**
De l'1 de febrer al 20 de desembre, campanya gastronòmica *Pla, plat a plat*. Disset restaurants de la comarca: El Roser 2 de l'Escala, Sa Punta de Pals, La Plaça de Madremanya, Mas de Torrent de Torrent, Aiguablava de Begur, La Xicra de Palafrugell, Llevant de Llafranc, La Gamba, Mas dels Arcs i Plaça Murada de Palamós, Aradi de Platja d'Aro, Joan Piqué de Castell d'Aro, Les Graelles i Les Panolles de Sta. Cristina d'Aro, Can Salvi de Sant Feliu de Guíxols, El Castell de Peralada, de Peralada i Els Tinars de Llagostera oferiran un menú degustació dedicat a Josep Pla.
- **COSTA BRAVA CENTRE HOTELS.**
Programa *Viu l'Empordà de Josep Pla*. Paquet turístic que inclou dues nits d'allotjament en règim de dormir i esmorzar o mitja pensió en qualsevol dels hotels de Costa Brava Centre Hotels i una *Ruta Josep Pla* el dissabte al matí.
- **ACOPA. ASSOCIACIÓ DE COMERCIANTS DE PALAFRUGELL**
Ambientació dels aparadors amb motius planians durant l'Any Pla. Març i Abril. *Joc d'Imatges*. Caldrà respondre a les preguntes sobre les imatges que apareguin en els aparadors, relacionades amb la vida i l'obra de Josep Pla.
- **CENTRE COMERCIAL CEL OBERT.**
Juny. Exposició de *Caricatures de Josep Pla*, de Joan Aliu.

Fundació Josep Pla

c/ Nou, 51 - 17200 PALAFRUGELL, Girona - Tel (972) 30 55 77